

A . Αφού επισημάνετε τη δομή καθεμιάς από τις επόμενες παραγράφους, βρείτε με ποιον ή ποιους τρόπους έχουν αναπτυχθεί και υπογραμμίστε τα σημεία που αιτιολογούν την επιλογή σας :

1. Τα πάντα αλλάζουν, έλεγε ο Ηράκλειτος. Και οι κανόνες αλλάζουν, και τα έθιμα το ίδιο, όσο κι αν μερικές φορές δυσκολευόμαστε να το πιστέψουμε. Καθώς οι κοινωνικές συνθήκες αλλάζουν, καθώς η ίδια η ζωή αλλάζει, κάποιιοι κανόνες ή και έθιμα μπορεί να μας καταπιέζουν. Οι άνθρωποι μπορεί να τους αισθάνονται σαν βάρος και να τους εγκαταλείπουν: Ελάχιστες πλέον γυναίκες στην Ελλάδα και τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες παντρεύονται αυτόν που τους επιβάλλει ο πατέρας τους. Είναι κανόνες που δεν θεωρούνται πλέον κατάλληλοι για τις ανάγκες της κοινωνικής ζωής. Τροποποιούνται ή καταργούνται. Νέοι κανόνες έρχονται να πάρουν τη θέση τους.

Τρόπος ανάπτυξης : -----

2 . Η δημοκρατία προϋποθέτει νόμους και οι νόμοι τη δημοκρατία. Γιατί το λέμε αυτό; Μήπως δεν υπήρχαν νόμοι στις μοναρχίες, πριν επινοηθεί η δημοκρατία; Βεβαίως υπήρχαν. Οι νόμοι όμως σε μοναρχικά ή ολιγαρχικά καθεστώτα είχαν μια πολύ μεγάλη διαφορά σε σχέση με τους δημοκρατικούς νόμους: αποφασίζονταν από τον βασιλιά και τους άρχοντες αλλά δεν ίσχυαν γι' αυτούς. Ίσχυαν μόνο για τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας. Ο βασιλιάς και οι άρχοντες ήταν υπεράνω των νόμων. Στη δημοκρατία, αντίθετα, όλοι οι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν στη δημιουργία των νόμων (μέσω των αντιπροσώπων τους) και οι νόμοι ισχύουν για όλους, έχουν αυτό που οι νομικοί ονομάζουν καθολική εφαρμογή: δεν εξαιρούνται ούτε αυτοί που κατέχουν τα ανώτερα δημόσια αξιώματα, όπως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή ο Πρωθυπουργός.

Βουλή των Ελλήνων, εκπ/κό υλικό (1, 2)

Τρόπος ανάπτυξης : -----

3 . «Πιστεύω ότι είναι μεγάλο προνόμιο η αίσθηση που έχουμε όταν είμαστε σε ένα ταξίδι ότι ο χρόνος επιμηκύνεται, διαστέλλεται. Είναι σαν να ζούμε σε μια παρένθεση με άλλους νόμους, την οποία ανοίξαμε φεύγοντας από το σπίτι μας και θα την κλείσουμε επιστρέφοντας. Θα μπορούσα να το παρομοιάσω και με την κατοχή πιστωτικής κάρτας. Είναι σαν να χρησιμοποιούμε χρήματα που δεν έχουμε » .

A. Ταμπούκι, συνέντευξη στο ΒΗMagazino

Τρόπος ανάπτυξης : -----

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ

---

4 α. «Αυτό που με ενδιαφέρει περισσότερο είναι το κοινό, το οποίο αλλάζει από χώρα σε χώρα. Οι Γάλλοι είναι επίσημα ντυμένοι και παραμένουν σιωπηλοί σ' όλη τη διάρκεια της παράστασης. Οι Ιάπωνες ακόμα πιο επίσημα ντυμένοι και πιο σιωπηλοί. Οι Αμερικανοί βιάζονται να πάνε σπίτι τους να δουν τηλεόραση. Οι Έλληνες έχουν μια συνεχή ανησυχία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να λύσεις το γρίφο του έργου και το γρίφο του κοινού, χωρίς να παρασυρθείς από αυτό » ...

β. Η δημιουργικότητα είναι μια απύθμενη δεξαμενή λύσεων. Ακόμα και στο δρόμο να βγεις, μπορείς να μαζέψεις πεταμένα έπιπλα και να τα κάνεις θεατρικό σκηνικό. Δεν χρειάζονται χρήματα, αλλά φαντασία για μια καλή παράσταση »

Ο Μπομπ Γουίλσον στην Καθημερινή

Τρόπος ανάπτυξης : -----

5. Περίοδος ονομάζεται ένα σύνολο από λέξεις που εκφράζει ένα πλήρες νόημα. Μια περίοδος μπορεί να περιέχει μία, δύο ή περισσότερες προτάσεις . Στον προφορικό λόγο το σύνολο αυτό βρίσκεται ανάμεσα σε παύσεις της φωνής , ενώ στο γραπτό λόγο ανάμεσα σε τελείες .

Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΟΕΔΒ

Τρόπος ανάπτυξης : -----

6. Θεωρώ, όπως έχω ξαναγράψει, τα ταξίδια μία από τις σημαντικότερες επενδύσεις στη ζωή ενός ανθρώπου .Ταξιδεύω σημαίνει βλέπω, μαθαίνω, απολαμβάνω, ξεκουράζομαι, διασκεδάζω . Όλα μαζί. Σημαίνει επίσης ότι βελτιώνομαι με τη γνώση που αποκτώ κατά την επαφή μου με άλλους πολιτισμούς. Σημαίνει, κυρίως, την αποκάλυψη - συνειδητοποίηση του ποιος είμαι, την τοποθέτησή μου στον τόπο, στο χώρο, στο χρόνο .

Κ. Βίδος, Βημαgazino

Τρόπος ανάπτυξης : -----

7 Η προπαγάνδα, για να το θέσω απλά, είναι ο έλεγχος των πεποιθήσεων των ανθρώπων. Δεν περιστρέφεται γύρω από την αλήθεια ή το ψέμα, αλλά γύρω από τη δημιουργία ιστοριών οι οποίες θα θεωρούνται αληθείς, καθώς δεν μπορεί να αποδειχθεί το αντίθετο. Από τη φύση της η προπαγάνδα δεν έχει αρνητική υπόσταση, εκτός αν θεωρηθούν οι θρησκείες αρνητικοί φορείς προπαγάνδας. Για τη διάδοσή της χρησιμοποιούνται τα όποια διαθέσιμα μέσα, ενώ εμπλουτίζονται και με πληροφορίες. Έτσι, περισσότερη πληροφόρηση ισούται με περισσότερη προπαγάνδα.

Ε. Οζέ: «Η καλύτερη εποχή της προπαγάνδας», συνέντευξη στην Καθημερινή

Τρόπος ανάπτυξης : -----

8. Κάποιες από τις δραματικότερες πτυχές της κρίσης του 2010-14 παρέμειναν αθέατες. Εκατοντάδες χρηματοπιστωτικές ανεφοδιάζαν αδιάκοπα τις τράπεζες, για να μη μείνει κανένα ΑΤΜ χωρίς ευρώ και στο τελευταίο ελληνικό χωριό. Μυστικές πτήσεις μετέφεραν δισεκατομμύρια του Ευρωσυστήματος για να προληφθεί ο πανικός των καταθετών στις οξύτερες φάσεις, όπως την άνοιξη του 2010, τον Νοέμβριο του 2011 ή τον Μάιο-Ιούνιο του 2012. Όλα περιγράφονται στο Χρονικό της Μεγάλης Κρίσης, που εκδόθηκε την περασμένη εβδομάδα από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Γ. Παγουλάτος, Οι αθέατες πτυχές της κρίσης - Καθημερινή, 15 /6/ 14

Τρόπος ανάπτυξης : -----

9. Ηδη η Βραζιλία γέμει * ανισοτήτων και αντιθέσεων. Πολύ πλούσιοι από τη μία και πολύ φτωχοί από την άλλη, πολυτελέστατα ξενοδοχεία για τους ευκατάστατους τουρίστες, απέναντι από τη ωμή πραγματικότητα των παραγκουπόλεων, με την απόσταση των δύο κόσμων να την ορίζουν μόλις μερικά λεπτά. Στρατός περιφρούρησης αγώνων και τάξης, εναντίον διαδηλωτών στο εκτός ποδοσφαίρου αμφίτροπο ντέρμπι.

Μ. Τσιγκρής - Οι διχασμένοι Βραζιλιάνοι και ο... ρόλος της Εθνικής τους - Καθημερινή, 15 /6/ 14

*γέμει = είναι γεμάτη

Τρόπος ανάπτυξης : -----

10 . Οι βάσεις του τρόπου σκέψης, αλλά και η στάση απέναντι στη γνώση διαμορφώνονται από πολύ μικρή ηλικία. Το παιδί, όταν έρχεται στο σχολείο, αν και δεν έχει ακόμα ένα ισχυρό μορφωτικό απόθεμα, έχει σίγουρα μια μορφωτική προδιάθεση, μια νοοτροπία απέναντι στο διάβασμα και τη μάθηση διαμορφωμένη μέσα στην οικογένεια. Μάλιστα στην εποχή μας, ισχύει και κάτι άλλο. Ένα πολύ μεγαλύτερο ποσοστό των γονιών, σε σχέση με προηγούμενες εποχές, έχει ανεβασμένο επίπεδο σπουδών, είναι περισσότερο «πάνω από το παιδί του» κατά τη διαδικασία μάθησης.

Κ. Ιωαννίδης, Η πτώση του μορφωτικού επιπέδου και η υποκρισία της αστικής τάξης
www.alfavita.gr

Τρόπος ανάπτυξης : -----

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

B . Γράψτε τώρα στο τετράδιο της ΝΕ Γλώσσας τη δική σας παράγραφο .
Ξεκινήστε με τη θεματική περίοδο :

1. Η φετινή σχολική χρονιά δεν ξεκίνησε με τους καλύτερους οiwονούς.

Ή :

2. Μπαίνοντας κανείς στο δωμάτιό μου δεν είναι δύσκολο να καταλάβει πόσο μεγάλη εξάρτηση έχω από τον υπολογιστή .

Ή :

3. . Μου αρέσουν πολύ οι διακοπές σε μέρη που συνδυάζουν βουνό και θάλασσα .

Συνεχίστε τώρα με όποιο θέμα επιλέξατε και προχωρήστε στις λεπτομέρειες της παραγράφου . Χρησιμοποιήστε την αιτιολόγηση ή τα παραδείγματα, ή το συνδυασμό τρόπων.